

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

(The Laos People's Democratic Republic)

1. ภาพรวมทั่วไป

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรมและด้านภูมิศาสตร์ ซึ่งมีที่ตั้งติดกับไทยทั้งทางบกและทางน้ำ เป็นระยะทางยาวถึง 1,810 กิโลเมตร สปป.ลาว ปกครอง โดยระบบ สังคมนิยมประชาธิปไตย มีพรรคการเมืองเดียว คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว และมีประธานประเทศเป็นผู้นำประเทศ โดยมีอำนาจ สูงสุดในการกำหนดและสั่งการนโยบาย โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้าง ความเป็นเอกภาพของชาติ โดยล่าสุดในการประชุมใหญ่ หรือการประชุม สมัชชาพรรค (Party Congress) ผู้แทนสมาชิกพรรคทั่วประเทศ เมื่อเดือนมกราคม 2564 ดร.ทองหลุน สีสุลิด ได้รับเลือกเป็นเลขาธิการใหญ่ คณะบริหารศูนย์กลางพรรคประชาชนปฏิวัติลาว และเมื่อครั้งการประชุม สภาแห่งชาติลาวสมัยสามัญ ครั้งที่ 4 ชุดที่ 9 เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2565 ดร.พันคำ วิพาวัน ได้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และที่ประชุม สภาแห่งชาติฯ ได้มีมติแต่งตั้ง ดร.สอนไซ สีพันดอน รองนายกรัฐมนตรีด้าน เศรษฐกิจ ขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

สปป.ลาว เป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้ แร่ธาตุและทรัพยากรน้ำ และภูมิประเทศที่เป็นหุบเขา บนที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานน้ำ เพื่อการส่งออกเป็นจำนวนมากมหาศาล ทำให้ สปป.ลาว วางยุทธศาสตร์ ที่จะเป็แหล่งผลิตพลังงานที่สำคัญของเอเชีย (Battery of Asia) โดย สปป.ลาว ได้ผลักดันให้มีการจัดการการลงทุนด้านพลังงาน และเหมืองแร่ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพิ่มการดำเนินการสำรวจ

และแปรรูปแร่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรม เหมืองแร่ของ สปป.ลาว มากขึ้น นอกจากนี้ สปป.ลาว ได้พยายาม ดำเนินงานด้านความร่วมมือด้านการพัฒนาในมิติด้านพลังงาน เพื่อยกระดับขีดความสามารถด้านพลังงานของ สปป.ลาว ในภูมิภาค อาทิ การลงทุนร่วมกับ บริษัท Asia - Potash International Investment (Guangzhou) Co., Ltd. ของจีน ดำเนินการเพื่อ ศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาพลังงานถ่านหินและชีวมวล ขนาด 300 เมกะวัตต์ (MW) และการลงทุนโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขากอง ของบริษัท บี.กริม เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) ร่วมกับบริษัท ราช กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขากอง กำลังผลิต 355 เมกะวัตต์ (MW) เป็นต้น

ทั้งนี้ ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เศรษฐกิจของ สปป.ลาว ยังคงเผชิญกับข้อจำกัดด้านเสถียรภาพ ทางเศรษฐกิจ ทั้งการอ่อนค่าของเงินกีบ อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) และสัดส่วนหนี้สาธารณะ (Public Debt) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ของประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) อยู่ในระดับสูง และ ปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งส่งผลต่อ เสถียรภาพทางการเงินการคลังของ สปป.ลาว แต่อย่างไรก็ดี รัฐบาล สปป.ลาว ได้พยายามดำเนินมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพทางด้านการคลังหรือมาตรการรัดเข็มขัดทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ผ่านเครื่องมือทางการคลังต่างๆ

ลำดับที่	ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ	ปี พ.ศ.			
		2565 2022	2566 2023	2567(e) 2024	2568(e) 2025
1	ประชากร (ล้านคน) ¹	7.5	7.6	7.7	7.8
2	อัตราขยายตัวทางเศรษฐกิจ (ร้อยละต่อปี) ²	2.7	3.7	4.0	4.1
3	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (พันล้านเหรียญสหรัฐฯ) ¹	15.3	14.2	14.1	14.9
4	รายได้เฉลี่ยต่อหัว (GDP per capita) (เหรียญสหรัฐฯ) ¹	2,046.9	1,878.7	1,833.9	1,908.9
5	อัตราเงินเฟ้อ (ร้อยละ) ²	22.7	31.2	21.2*	15.3*
6	อัตราการว่างงาน (ร้อยละต่อปี) ²	4.2	3.8	3.8	N/A
7	หนี้รัฐบาลต่อ GDP (ร้อยละ) ²	95.9	95.2	94.7	94.1
8	การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) (ร้อยละต่อ GDP) ²	3.4	N/A	N/A	N/A
9	ดุลบัญชีเดินสะพัด (ร้อยละต่อ GDP) ²	-1.7	-1.3	-2.9	-3.5
10	ดุลการให้กู้ยืมสุทธิ/การกู้ยืมสุทธิ (ร้อยละต่อ GDP) ¹	-1.6	-3.4	-3.5	-3.4
11	เงินทุนสำรองสุทธิ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ) ²	1,121.0	1,528.0	1,608.0	N/A

ที่มา: ¹ International Monetary Fund, World Economic Outlook Database, October 2566

² World Bank, The Macro Poverty Outlook (MPO), April 2567

³ Bank of the Lao PDR. Inflation Rate, (* คาดการณ์ปี 2567- 2568 โดย World Bank)

2. นโยบายรัฐบาล สปป.ลาว

ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 5 ปี ฉบับที่ 9 (2564 - 2568) มุ่งพัฒนา สปป.ลาว ให้ก้าวสู่การเติบโตอย่างยั่งยืนภายในปี 2573 โดยผลักดันการเติบโตทางเศรษฐกิจในทุกมิติ ควบคู่กับนโยบายบริหารหนี้สาธารณะให้สอดคล้องแนวทางการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยวางเป้าหมายการขยายตัวทางเศรษฐกิจในช่วง 3 ปี ข้างหน้า (2565 - 2567) เติบโตเฉลี่ยร้อยละ 4 - 5 ต่อปี และพยายามเร่งแก้ไขปัญหานี้สาธารณะโดยรัฐบาล สปป.ลาว จะใช้นโยบายการจัดการหนี้อย่างเคร่งครัดเพื่อลดสัดส่วน Public Debt/GDP โดยตั้งเป้าหมายคงเหลือร้อยละ 89 ในปี 2568

ทั้งนี้ จากข้อจำกัดด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว ตามนี้ข้างต้น พบว่า รัฐบาล สปป.ลาว ได้ดำเนินมาตรการเพิ่มศักยภาพทางการคลังหรือมาตรการรัดเข็มขัดทางการคลัง (Fiscal Consolidation) ผ่านเครื่องมือด้านนโยบายการคลัง (Fiscal Policy) ประกอบด้วย

(1) การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจรวมทั้งจัดทำรายงานทางการเงินที่เข้มงวดและการแปลงรัฐวิสาหกิจบางแห่งให้เป็นกิจการร่วมค้ากับหุ้นส่วนเอกชนหรือต่างประเทศ

(2) ภาษีใหม่และการจัดเก็บภาษีที่ทันสมัย ประกอบด้วย

- การปรับเปลี่ยนอัตราค่าธรรมเนียม สำหรับสินค้าฟุ่มเฟือยต่างๆ เช่น รถยนต์ประเภท SUVs และรถเก๋งที่ใช้ น้ำมัน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มที่ไม่ใช่แอลกอฮอล์ เบียร์ บุหรี่ ประเภทต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ทุกชนิด ที่เกี่ยวกับเกมส์ เป็นต้น ซึ่งจุดประสงค์หลักของนโยบายดังกล่าว เพื่อบรรเทาปัญหาการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ และเพื่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจผ่านการจัดลำดับความสำคัญของการนำเข้า

- การปรับเปลี่ยนมูลค่าเพิ่ม (VAT) จากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 จากสินค้าให้หมวดต่างๆ ทั้งการนำเข้าสินค้าและบริการทั่วไป การนำเข้าแร่ธาตุ และการส่งออกแร่ธาตุ และการใช้พลังงานไฟฟ้าสำหรับผู้บริโภคไฟฟ้าทั่วไป ผู้ผลิต และผู้จำหน่ายพลังงานไฟฟ้าใน สปป.ลาว ซึ่งการเพิ่ม VAT ดังกล่าว รัฐบาล สปป.ลาว ตั้งเป้าหมายว่าจะสามารถเพิ่มรายได้ภาครัฐเพื่อลดการขาดดุลงบประมาณของประเทศ และสามารถนำรายได้มาใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศได้

(3) การเจรจาเลื่อนและปรับโครงสร้างหนี้ โดย สปป.ลาว ได้เร่งเจรจาเพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้กับเจ้าหนี้โดยเฉพาะจีนเพื่อบรรเทาภาระหนี้ที่เกิดขึ้นในระยะข้างหน้า

(4) การจัดทำกรอบการคลังระยะกลาง เพื่อบริหารจัดการงบประมาณภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

และจากการดำเนินมาตรการทางด้านการคลังข้างต้น สปป.ลาว คาดการณ์ว่า ดุลการคลังเบื้องต้น (Primary Balance) จะเปลี่ยนเป็นเกินดุล เนื่องจากการดำเนินมาตรการ Fiscal Consolidation แต่อย่างไรก็ตาม ภาระการจ่ายดอกเบี้ยจำนวนมากยังคงส่งผลให้ภาพรวมดุลการคลังยังคงขาดดุล ดังนั้น การปรับโครงสร้างหนี้และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนยังคงเป็นแนวทางการดำเนินการหลักของ สปป.ลาว

สำหรับมาตรการเพิ่มรายได้จากภาคการท่องเที่ยวของ สปป.ลาว พบว่า ในสถานะที่ สปป.ลาว ดำรงตำแหน่งประธาน ASEAN ในปี 2567 สปป.ลาว ได้กำหนดแคมเปญปีแห่งการท่องเที่ยวลาว (Visit Laos Year 2024) เพื่กระตุ้นการท่องเที่ยวลาว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และกระตุ้นเศรษฐกิจของ สปป.ลาว

3. สถานะล่าสุดทางเศรษฐกิจ

สำหรับไตรมาสที่ 2 ของปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 พบว่า จากรายงาน Macro Poverty Outlook ของธนาคารโลก (World Bank) ณ เมษายน 2567 รายงานว่า ในปี 2566 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP Growth) สามารถขยายตัวได้ร้อยละ 3.7 และคาดการณ์ว่าในปี 2567 และปี 2568 จะสามารถขยายตัวได้ร้อยละ 4.0 และร้อยละ 4.1 ตามลำดับ โดยได้รับแรงหนุนจากการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายนอก (External Demand) และภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวดีขึ้นหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงที่ผ่านมา โดยภาคเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ สปป.ลาว คือ ภาคบริการ (ขยายตัวร้อยละ 4.9) ภาคอุตสาหกรรม (ขยายตัวร้อยละ 3.6) และภาคเกษตร (ขยายตัวร้อยละ 2.7) ตามลำดับ

โดยปัจจัยบวกที่สำคัญที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจของ สปป.ลาว ขยายตัวในระยะข้างหน้า ประกอบด้วย (1) การกลับมาของอุปสงค์ต่างประเทศ (External Demand) เช่น การส่งออก/การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI)/การท่องเที่ยว (2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (ระบบโลจิสติกส์) และ (3) การลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศสำหรับอุตสาหกรรม Hydro และ Renewable energy

แต่ทั้งนี้ ปัจจัยลบและความท้าทายที่สำคัญของ สปป.ลาว ประกอบด้วย

- ปัจจัยลบ ได้แก่

(1) การอ่อนค่าของเงินกีบ : ข้อมูลจากธนาคารกลาง สปป.ลาว (Bank of Lao PDR : BOL) รายงานว่า ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2567 พบว่า การอ่อนค่าของเงินกีบมีแนวโน้มการอ่อนค่า

ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐ ค่าเงินกีบอ่อนค่าร้อยละ 24.70 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (Year on Year : YoY) และเมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาท ค่าเงินกีบอ่อนค่าร้อยละ 28.45 (YoY)

(2) ปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ (International Reserve) อยู่ในระดับต่ำ: โดยในปี 2566 พบว่า สปป.ลาว มี International Reserve มูลค่า 1.09 พันล้านเหรียญสหรัฐ สามารถครอบคลุมการนำเข้า (Months of Imports) ได้ 1.4 เดือน และคาดการณ์ว่าในปี 2567 มีมูลค่า 1.46 พันล้านเหรียญสหรัฐ สามารถครอบคลุมการนำเข้า (Months of Imports) ได้ 1.7 เดือน

(3) อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับสูง: พบว่าในปี 2566 อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) อยู่ที่ร้อยละ 31.23 และในปี 2567 Inflation Rate ในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และ มีนาคม หายยับปรับตัวลดลงที่ร้อยละ 24.44 ร้อยละ 25.35 และ ร้อยละ 24.98 ตามลำดับ นอกจากนี้ World Bank คาดการณ์ Inflation Rate ของ สปป.ลาว ในปี 2567 และปี 2568 ที่ร้อยละ 21.2 และร้อยละ 15.3 ตามลำดับ

ด้านเสถียรภาพทางการคลัง พบว่า World Bank ได้คาดการณ์ว่าระดับหนี้สาธารณะ (Public Debt) ของ สปป.ลาว ในปี 2567 จะอยู่ที่ร้อยละ 94.7 ของ GDP และสัดส่วนจะค่อยๆ ปรับลดลงเป็นร้อยละ 119.9 ร้อยละ 115.8 ร้อยละ 94.1 ในปี 2568 ตามลำดับ ทั้งนี้ การคาดการณ์ของ World Bank มีสัดส่วนต่ำกว่าการคาดการณ์ของ IMF เล็กน้อย โดย IMF คาดการณ์ว่าในปี 2567 Public Debt อยู่ที่ร้อยละ 121.7 และในปี 2568 อยู่ที่ร้อยละ 118.8 ตามลำดับ

ส่วนมิติด้านการค้า พบว่า ดุลบัญชีเดินสะพัด (Current Account) ของ สปป.ลาว ในปี 2567 คาดการณ์ว่าจะขาดดุล ร้อยละ 2.9 ของ GDP ซึ่งข้อมูลจาก กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า สปป.ลาว (Ministry of Industry and Commerce : MOIC) พบว่า มูลค่าการค้าระหว่างประเทศสำหรับเดือนมกราคม 2567 สปป.ลาว ขาดดุลการค้า มูลค่า 188 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จำแนกเป็นการส่งออกมูลค่า 561 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และการนำเข้ามูลค่า 749 ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ มูลค่าการค้าผ่านเส้นทางรถไฟลาว-จีน นับตั้งแต่เริ่มเปิดให้บริการ พบว่า สามารถขนส่งผู้โดยสารได้รวม 4,033,000 คน และขนส่งสินค้าได้รวม 6,370,000 ตัน

สำหรับมิติด้านการค้าระหว่างไทย และ สปป.ลาว พบว่า มูลค่าการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนในเดือน กุมภาพันธ์ 2567 พบว่า มีมูลค่าการค้ารวม 128,690 ล้านบาท เป็นการส่งออกมูลค่า 71,186 ล้านบาท การนำเข้ามูลค่า 57,504 ล้านบาท โดยไทยเกินดุลการค้ามูลค่า 13,682 ล้านบาท โดยด้านศุลกากรสำคัญที่มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุด คือ ด้านศุลกากรมุกดาหาร ด้านศุลกากรหนองคาย ด้านศุลกากรนครพนม และด้านศุลกากรเชียงของ ตามลำดับ²

สำนักนโยบายและแผน
มีนาคม พ.ศ. 2567

² กรมการค้าต่างประเทศ, กระทรวงพาณิชย์, ข้อมูลการค้าชายแดนและผ่านแดน เดือนกุมภาพันธ์ 2567